

Dosarul nr. 3ra-871/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. V.Grosu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. B.Bîrca, S.Iorgov, E.Clim)

Î N C H E I E R E

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ion Pojoga,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pojoga împotriva Consiliului local Ciuciuleni privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Consiliul local Ciuciuleni, casată hotărârea din 22 august 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 8 iunie 2018, Ion Pojoga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Ciuciuleni privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin decizia nr. 01/13 din 23 februarie 2018 a Consiliului local Ciuciuleni, în mod unilateral a fost dispusă trecerea în proprietatea autorității publice locale construcția amplasată pe terenul public cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxx.

Construcția reprezintă baia care i-a revenit lui Ion Pojoga cu titlu de cotă valorică, care a fost atribuită în natură unui grup de cetățeni în număr de 36 de persoane. Acest fapt rezultă din lista patrimoniului destinat distribuirii în natură din Societatea pe Acțiuni „Ciuciuleni”, satul Ciuciuleni, jud. Lăpușna, liderului nr. 15 Pojoga Ion și Actul de transmitere – primire a mijloacelor fixe și circulante ale societății.

A considerat că, în virtutea faptelor expuse, decizia contestată contravine prevederilor art. 14 alin. (2) lit. d) din Legea privind administrația publică locală iar bunul imobil menționat nu se referă la bunurile domeniului public sau privat ale statului. Legea nu abilitează autoritatea deliberativă locală cu dreptul de a adopta decizii prin care să decidă trecerea în proprietatea autorității publice locale a bunurilor

imobile care constituie cota valorică a cetățenilor, astfel actul contestat fiind emis cu depășirea competențelor consiliului.

Contrar prevederilor art. 14 alin (2) lit. z) din Legea privind administrația publică locală, Consiliul local Ciuciuleni nu a dispus consultarea publică a proiectului deciziei în cauză, în pofida faptului că prin această decizie a fost lezat în mod direct dreptul și interesul persoanelor cărora le-a fost atribuită în natură construcția în cauză în calitate de cotă valorică.

În așa fel au fost încălcate prevederile art. 3, 7, 8, 11 și 12 din Legea privind transparența în procesul decizional și art. 22 din Legea privind administrația publică locală, norme de drept care obligă autoritatea deliberativă locală la consultarea cetățenilor în problemele de interes local care preocupă o parte din populația unității administrative teritorială, cu respectarea etapelor consultării, metodelor consultării, modului în care se organizează ședința consiliului și actele necesare în vederea adoptării unei asemenea decizii.

A relatat că, în urma emiterii actului administrativ ilegal i-a fost cauzat un prejudiciu moral manifestat prin stare de stres și neliniște, pe care îl estimează la suma de 5 000 de lei.

A solicitat Ion Pojoga declararea nulă a deciziei nr. 01/13 din 23 februarie 2018 a Consiliului local Ciuciuleni, încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 22 august 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central acțiunea s-a admis parțial; s-a anulat decizia nr. 01/13 din 23 februarie 2018 a Consiliului local Ciuciuleni și s-a încasat în beneficiul lui Ion Pojoga din contul Consiliului local Ciuciuleni suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În partea încasării despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de fond a constatat că, construcția amplasată pe terenul public cu numărul cadastral xxxxxxxxxx reprezintă baia care a fost inclusă în patrimoniul destinat distribuirii în natură al Societății pe Acțiuni „Ciuciuleni” la ședința Comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii.

În urma desfășurării concursului de distribuire a patrimoniului rămas după stingerea datoriilor, baia respectivă a fost distribuită liderului nr. 15 Ion Pojoga, reprezentantul unui grup din 36 de persoane care primesc cote părți valorice în natură de la Societatea pe Acțiuni „Ciuciuleni”, fiind transmis acestora în baza actului de primire – transmitere a mijloacelor fixe și circulante.

Din informația eliberată de Agenția Servicii Publice, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice și dosarului de arhivă, Societatea pe Acțiuni „Ciuciuleni”, numărul de înregistrare 143006840 din 12 ianuarie 1995, radiată la 24 noiembrie 2000, a fost creată pe calea reorganizării firmei agricole Ciuciuleni, al cărei succesori în drepturi și obligațiuni era.

Astfel prima instanță a conchis că, în urma calculării de către comisia de privatizare a cotelor-părți valorice ce revine fiecărui participant la procedura de privatizare a bunurilor întreprinderii din patrimoniul Societății pe Acțiuni „Ciuciuleni”, rămase după stingerea tuturor datoriilor, lui Ion Pojoga în calitate de reprezentant a unui grup din 36 de persoane i-a fost atribuită în natură inclusiv baia

transmisă în condițiile stabilite prin Legea nr. 392 din 13 mai 1999 privind restructurarea întreprinderilor agricole în procesul de privatizare.

Consiliul local Ciuciuleni la emiterea deciziei contestate eronat a reținut prevederile art. 19 din Legea nr. 392 din 13 mai 1995 privind restructurarea întreprinderilor agricole în procesul de privatizare, prevederile art. 2 și 4 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 387 din 25 noiembrie 2004 privind transmiterea valorilor mobiliare și a cotelor de participare nesolicitate în condițiile Legii nr. 392 din 13 mai 1999.

Baia amplasată pe terenul public în urma procesului de privatizare în condițiile Legii restructurării a fost transmisă unui grup de persoane fizice, iar Consiliul local Ciuciuleni greșit și-a întemeiat decizia pe prevederile art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea privind administrația publică locală, care stabilește domeniul de competențe ale consiliilor locale, administrarea bunurilor domeniului public și ale celui privat ale statului deoarece ultima nu a prezentat probe suficiente din care să rezulte că baia amplasată pe terenul public face parte din domeniul public sau al celui privat al statului.

Instanța de fond a concluzionat că decizia nr. 01/13 din 23 februarie 2018 a Consiliului local Ciuciuleni, emisă în mod unilateral, prin care a fost luată la evidență construcția amplasată pe terenul public cu numărul cadastral xxxxxxxxxx, a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, fiind ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Consiliul local Ciuciuleni, casată hotărârea din 22 august 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În favoarea acestei concluzii instanța de apel a indicat că, potrivit art. 30 din Legea nr. 1217 din 25 iunie 1997 cu privire la programul de privatizare pentru anii 1997 – 1998, obiectul privatizării în agricultură îl constituie patrimoniul fostelor colhozuri, sovhozuri și sovhozuri-fabrică al întreprinderilor și asociațiilor inter gospodărești, societăților pe acțiuni, ai altor gospodării cu proprietate de stat sau colectivă, indiferent de forma de organizare juridică.

Conform art. 31 alin. (1) din aceeași lege, bunurile aflate la balanța întreprinderilor agricole conform situației de la data punerii în aplicare a Legii cu privire la privatizare (7 august 1991), precum și bunurile create sau procurate ulterior până la data schimbării statutului lor juridic, sunt proprietatea acestora și urmează să fie trecute, în modul stabilit, în proprietate privată persoanelor care beneficiază de acest drept conform legii.

Conform art. 35 alin. (3) din Legea cu privire la programul de privatizare pentru anii 1997- 1998, prin hotărârea adunării generale a lucrătorilor și pensionarilor, obiectele de menire social-culturală, precum și locuințele (casele), care se află la balanța întreprinderii agricole, pot fi transferate integral sau parțial la balanța autorității administrației publice locale.

Aceste bunuri, inclusiv cele care au fost transmise anterior, se trec în contul stingerii datoriilor creditoare ale întreprinderii agricole pentru plățile în bugetele de stat și local și în bugetul asigurărilor sociale de stat, iar conform art. 40 alin. (1) la privatizarea patrimoniului întreprinderilor inter gospodărești, Comisia de privatizare a bunurilor întreprinderilor agricole stabilește cota-parte (în bani și procente) a fiecărui fondator la momentul constituirii acestora, efectuează inventarierea și

evaluarea patrimoniului, care este atribuit fiecărui fondatori proporțional cotei-părți inițiale a acestuia. Certificatul de proprietate asupra cotelor-părți valorice ale fondatorilor este eliberat de Departamentul Privatizării.

Art. 53 alin. (2) din aceeași Lege, obiectele de menire social-culturală care au fost date anterior întreprinderilor privatizate cu drept de administrare economică nu pot fi înstrăinate de aceste întreprinderi. Obiectele menționate se trec la balanța autorității administrației publice locale sau a întreprinderilor de stat sau se vând în modul stabilit de legislație.

Obiectul deciziei contestate este baia publică care se apreciază ca un imobil socio-cultural și se înscrie în lista bunurilor imobile proprietate publică, domeniul public, deoarece menirea acesteia este satisfacerea unui interes general al comunității care nu putea fi înstrăinată și urma a fi trecută la balanța autorității administrației publice locale sau a întreprinderilor de stat, sau vândută în modul stabilit de lege.

Instanța de apel a menționat că, deși Ion Pojoga pretinde a fi proprietarul băii publice, nu și-a înregistrat dreptul de proprietate conform legislației în vigoare.

La data de 29 mai 2019, Ion Pojoga a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 22 august 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

În susținerea recursului a indicat că, instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material fapt care a dus la soluționarea greșită a cauzei și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

A indicat că, Consiliul local Ciuciuleni nu a prezentat probe și nu a demonstrat faptul că baia nu constituie proprietate a Societății pe Acțiuni „Ciuciuleni”.

A menționat că, baia nu constituie proprietate publică a unității administrativ teritoriale dar făcea parte din patrimoniul întreprinderii care a fost transmisă în calitate de cotă-valorică unui grup de cetățeni.

A considerat că, la examinarea cauzei circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 12 februarie 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților prin intermediul oficiului poștal la data de 28 martie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 3705 (f.d.177).

Astfel, recursul depus de Ion Pojoga la 29 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ion Pojoga, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Ion Pojoga, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ion Pojoga, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ion Pojoga, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu